

SLOVENSKI NAROD

Izna, a vsak dan popoldne. Izvzemski nedelje in praznike — inserati do 80 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50. od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru. inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafijeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna braničina v Ljubljani št. 10.351

Nova akcija Anglije za učvrstitev miru:

Konferenca monarhov v Londonu

Na pobudo angleškega kralja se bodo v ponedeljek sestali v Londonu vsi evropski monarhi, da se dogovore o skupnih smernicah mirovne politike v Evropi

LONDON, 18. novembra. h. »Evening Standard« poroča, da se bo v ponедeljek sestala v Londonu pod predsedstvom angleškega kralja konferenca monarhov, na katero so povabljeni rumunski, grški, švedski, norveški in belgijski kralj, nizoemska kraljica in jugoslovanski knez namestnik Pavle Grški, rumunski, norveški in belgijski kralj so že prispevali v London, jutri prispe tja švedski kralj, pojutrišnjem pa nizoemska kraljica. Na tej konferenci bodo proučili pereča mednarodna vprašanja in določili skupne smernice glede mirovne politike v Evropi.

Važna seja francoske vlade

PARIZ, 18. novembra. e. Danes ob 16.00 v Elisejski palači seja ministr-

skega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Na seji bodo temeljito razpravljali o političnih vprašanjih in o stališču, ki ga naj zavzame Francija pri razgovorih z angleškimi ministri 23. t. m. v Parizu. Zadnje čase se v tukajšnjih političnih krogih mnogo govorja o možnosti zbljanja Francije in Nemčije. To zblja je naj se pokaže s sklenitvijo sporazuma o nenačadanju ali s sličnim dogovorom, kakor je bil sklenjen po monakovskem sestanku med Hitlerjem in Chamberlainom in zunanjim ministrom Halifaxom v navzočnosti rumunskega zunanjega ministra Petresa Comenina. Včeraj je kralj sprejel tudi več vodilnih osebnosti iz gospodarskih in finančnih londonskih krogov. Na podlagi teh razgovorov je treba podprtati dva važna rezultata potovanja kralja Karola: političnega in gospodarskega. Gleda gospodarskega sodelovanja med Anglijo in Rumunijo je treba zabeležiti dogodek velikega pomena: Ne gre formalno posojilo, temveč za ogromne investicije angleškega kapitala v rumunskih podjetjih, zlasti v rumun-

ski industriji. V dobro poučenih krogih cenijo te investicije na 20.000.000 funtov šterlingov. Na ta način se Rumuniji odpira dobra perspektiva ne samo v njenem gospodarskem razvoju, temveč tudi v političnem pogledu. Znan je, da Angleži investirajo svoj kapital samo tam, kjer se to krige s političnimi cilji Anglije in zaradi tega je računati na okrepitev političnih vezi med Anglijo in Rumunijo.

Dogovori kralja Karola v Londonu

BUKARESTA, 18. novembra. e. Ves rumunski tisk navdušeno piše o pri-

Korektura meje med Nemčijo in ČSR Začasna meja bo revidirana na 126 krajih — Tudi od Slovaške zahtevajo Nemci nove odstopitve ozemlja

Praga, 18. novembra. e. V političnih krogih vlada veliko razburjanje zaradi novih zahtev Nemčije v posledu razmejitev Ceprov o tem ni nobenih službenih podatkov, se iz zanesljivih virov doznavava, da so predvidene spremembe sedanje razmejitev, črt v 126 krajih. Vse te spremembe gredo v korist Nemčije, samo v štirih krajih v korist Češkoslovaške. V zvezi z zadnjimi zahtevami Nemčije je tudi potovanje zunanjega ministra dr Chvalkovskog dovoljivo rešitev. Zato je Nemčija v glavnem popustila zaradi tega, ker je zadovoljna z razvojem notranjopolitičnih razmer na Češkoslovaškem.

vih informacijah zahteva Nemčija od Slovaške, da ji odstopi kraj Devin, prvo območje postaja na železniški progi med Dunajem in Bratislavou. S tem bi Nemčija prekoratila Moravo, ki je bila doslej mejna reka med Slovaško in Nemčijo. Po zadnjih informacijah pa se zdi, da je Nemčija popustila v večjem delu svojih zahtev, tako da je verjetno, da bo dr Chvalkovskog dosegel zadovoljivo rešitev. Zato je Nemčija v glavnem popustila zaradi tega, ker je zadovoljna z razvojem notranjopolitičnih razmer na Češkoslovaškem.

Slovaki hudo razočarani nad Poljaki Poljaki zahtevajo novo ozemlje od Slovakov — Oster članek dosedanjega največjega prijatelja Poljske

Praga, 18. nov. Veliko vznemirjenje in nerazpoloženje je v tukajšnjih političnih krogih izvajala vest, da je pri pogajanjih med Slovaki in Poljaki za definitivno ureditve meje poljska komisija stavila nove zahteve. Poljaki zahtevajo, da jim Slovaki odstopijo ozemlje južno od Čadca, kakor tudi pod-če Visokih Tater. Te pretirane zahteve poljskih predstavnikov bodo ne dvomno še bolj ohladile odnosje med Češkoslovaškom in Poljsko, zlasti pa med Slovaki in Poljaki. To je razvidno tudi iz pisanja slovaških listov »Slovak« glavnih organov stranke narodnega edinstva, piše med drugim:

Znani polonofij poslanec Sidor je te dni napisal v obrambo Slovaške članek proti našim slovanskim bratom »Slovaški hlašec«, ki je tudi celo vrsto pisem zlasti iz katoliških krogov, v katerih izražajo svoje ogorčenje nad zadržanjem Poljske napram Slovakkom. Dosti smo razpravljali o

tem, da so Poljaki naši veliki bratje in prijatelji. Rekli so nam z dobro poučene strani, da pride do manjših korektur na meji in da bodo te korekture vzajemno izvršene. Toda Poljaki so zahtevali del našega telea in to s pravico močnejšega. Nemcem ni manio ničesar očitati, toda Poljske ne bo mogel v zgodbini nihče opravičiti. Naša zgodovina je bila večna borba proti germanizaciji. S svojim lastnim telesom smo mi Slovaki streljali branili ostale Slovane. Misili bili v prvi črti, obkoljeni na vseh straneh od sovražnikov. Vzhodni Slovani bi morali vsaj na videz zavarovati naš hreb. Toda nasprotno, ko je bilo te najbolj potreben, so nas Poljaki napadli za hrbtom in zasadili nož v našo telo. To je greh, ki ga nihče ne bo mogel oprati, niti pozabiti. To ni bilo storjeno samo nam, temveč vsem Slovanom. Večjega izdajstva nad Slovani se ni nihče zakrivil!«

Kakšna bo madžarska „agrarna reforma“

Madžarski magnati ne bodo prizadeti, ker bo vsa „reforma“ samo na papirju

BUDIMPESTA, 18. nov. br. V madžarski javnosti vlada največje zanimalje za reforme, ki jih je napovedal predsednik vlade dr. Imreš ob sestavi nove vlade. Vlada sama do sedaj službeno o tem ni objavila še nicensar, vendar pa se iz dobro poučenih krogov doznavava, da pripravljal vlada zaenkrat naslednje ukrepe: 1. Revizijo poslovnika parlamenta tako, da bodo pravice parlamenta in poslancev znatno okrnjene ter da bo vlada dobila takšen vpliv da bo parlament dejansko zgojil še formalni posvetovalni organ 2. Izpopolnitve državne obrambe s povišanjem stalnega kadra in modernizacijo oborožitve 3. Agrarna reforma in 4. Poostritev ukrepov proti Židom.

V široki javnosti vlada največje zanimalje za agrarna reformo. Ob priliki propagande za pridobitev Slovakov in

Ukrajincev med pogajanjem za revizijo češkoslovaške meje je madžarska vlada na vso usta obetala, da bo izvedla agrarna reformo v enakem obsegu, kakor je bila izvedena na Češkoslovaškem. Napovedovala se je razdelitev veleposestev med poljedelce proti nizki odškodnosti. Ta napovedovanja so izvajala med madžarskimi magnati veliko razburjenje, ker so bili vsi prepričani, da se bo po uspehu, ki ga je dosegla vlada pri reviziji češkoslovaških meja, to res tudi zgodilo. Kakor pa je sedaj izkazalo, so bile to le prazne obljube, ki jih vlada ne misli izpolniti. Izvedena bo le navidezna agrarna reforma, s katero madžarski magnati in veleposestniki ne bodo prav nič prizadeti. Načrt zakona o agrarni reformi predvideva samo to, da morajo tuji državljanji in oni madžarski državljanji, ki žive stalno v tujini, nadalje velike delniške družbe in trgovska

SOFLJA, 18. novembra. e. Na včerajšnji popoldanski, seji narodnega sobranja je predsednik Mušanov najprej predčital brzjavko, katero se predstavlja Turškega parlamenta za izraze sožalja ob smrti Kemala Ataturka. Nato je sobranje prešlo na dnevni red in je prvi dobit besedo poslanec narodne večine Josif Robev, ki je razložil pomen svoje interpelacije, v kateri je zahteval, da vlada poda deklaracijo. Nato je vstal predsednik vlade dr. Kjusejjanov in podal deklaracijo, v kateri pravi med drugim:

Vlada, ki je prišla z zaupanjem N. Velikemu na upravo države, bo nadaljevala svojo politiko delavnosti, poštenosti, zakonitosti in pravčnosti. Vlada bo vztrajno vodila, kakor je to delala doslej, politiko sporazuma in sodelovanja, da se ohrani mir na Balkanu in energično bo nadaljevala svoje napore za razvoj prijateljih odnosov z Jugoslavijo in Turčijo v duhu pogodbe o večnem bratstvu, ki veže bolgarski narod z obema temi državama. Vlada bo nadaljevala pogajanja, da se sporna vprašanja z ostalima državama, Rumunijo in Grško rešijo na zadovoljiv način, tako da bodo tudi s temi državami vzpostavljeni pristni odnos. Z velesilami bo vlada vzdrževala prijateljske vezi in si bo prizadevala, da bo počiglobila zaupanje napram naši državi in da se poveča njen vpliv, da bo z dostojanstvom zavzela svoje mesto v narodnem življenju. V gospodarski politiki bo imela vlada kot svojo osnovno nalogo, da storji vse, kar je v njenih močeh, da odstrani ovire, ki ovirajo razvoj našega gospodarstva. Nadalje je predsednik v svoji deklaraciji omenil, da si bo vlada priza-

Deklaracija bolgarske vlade Bolgarska želi prijateljsko sodelovanje z vsemi narodi in stremi po izboljšanju gospodarskih zvez

ljevala svoje napore za razvoj prijateljih odnosov z Jugoslavijo in Turčijo v duhu pogodbe o večnem bratstvu, ki veže bolgarski narod z obema temi državama. Vlada bo nadaljevala pogajanja, da se sporna vprašanja z ostalima državama, Rumunijo in Grško rešijo na zadovoljiv način, tako da bodo tudi s temi državami vzpostavljeni pristni odnos. Z velesilami bo vlada vzdrževala prijateljske vezi in si bo prizadevala, da bo počiglobila zaupanje napram naši državi in da se poveča njen vpliv, da bo z dostojanstvom zavzela svoje mesto v narodnem življenju. V gospodarski politiki bo imela vlada kot svojo osnovno nalogo, da storji vse, kar je v njenih močeh, da odstrani ovire, ki ovirajo razvoj našega gospodarstva. Nadalje je predsednik v svoji deklaraciji omenil, da si bo vlada priza-

Kralj Jurij VI.

ki je kot vladar britanskega cesarstva dal pobudo za sestanek evropskih monarhov v svrhu posvetovanja o mednarodnem položaju in o skupni akciji za učvrstitev miru

Šahovski turnir na Holandskem

Utrecht, 18. novembra. Snodi je bilo tu igrano osmo kolo v turnirju osmih najboljših šahistov sveta. Tri partie so bile po peturni igri do prekinitve končane. Predvsem sta se Botvinnik in Fine že po 19 potezah zedinila za remis. Oba sta igrala partie, ki je bila previdno. Otvoritev je bila ruska. Tudi Keres in dr. Euwe sta rezimirala. Keres je otvoril z Retijskim sistemom, dr. Euwe pa se je branil slično kakor svojcas dr. Lasker v znanimeti partiji z Retijem v New Yorku leta 1924. Partija je imela čisto pozicijski značaj. Izgledalo je nekaj časa, da je Keres v prednosti. Potem je Keres še z žrtvijo kvaliteti poskusil prorod. Dr. Euwe pa je našel nepričakovano parado, ki je rešila položaj. Zelo oster tok je imela partija Capablanca-Flohr. V Grünfeldovi indijski obrambi je Capablanca vzel črnemu žrtvovanega kmeta in ga kljub vsem težavam uspešno držal. Posicija pa je bila takoj komplikirana, da sta oba nasprotniki, predvsem Flohr, že po 12 potezah zašla v časovno stisko. Tedaj je Flohr žrtvoval skakala za napad. Capablanca je žrtve sprejel, nato pa lepo žrtvoval figuro ter se kvalitetil nazaj. Naenkrat je bil Flohr v brezupnem položaju. Izgubil bi bil partijo sicer itak že na vsak način, pospešil pa mu je konec prekoračenje časa. Prekinjena je ostala partija Reshevsky-dr. Aljehin. V Nimcovčevi obrambi je dr. Aljehin prisel najprej kot crni v prednost ter je imel dolgo časa iniciativo. Reshevsky je začel že zopet v hudo časovno stisko, tedaj pa se je svetovni prvak v nervoznosti prenagli in napravil, hotele izkoristiti nasprotnikovo pomaranjanje časa, hitro nekaj slabših potez. Reshevsky pa, ki velja za najboljšega igralca hitrih partij na svetu, je vse napake dr. Aljehina izrabil, dobit kmeta, se rešil časovne stiske ter ima sedaj v prekinjeni poziciji v trdjavščinski končnici kmeta več. Dr. Aljehin ima sicer radi reduciranega materiala še nekaj izgledov na remis, bolj verjetno pa je, da bo partija prinesla svetovnemu prvaku nov poraz. Partija bo dokončana drevi, ko se igrajo zopet samo prekinjene partie. Iz 7. kola je še ostala prekinjena partija Botvinnik-dr. Aljehin. Najnovejša poročila, podana na podlagi analize, pravijo, da stoji v tej partiji Botvinnik polpopolno na zmago in da nima dr. Aljehin skoraj nikakih izgledov na remis.

V nadaljevanju v sredo zvečer je Keres, kakor je bilo pričakovati, porazil Fine.

Stanje po 8. kolu: Fine 6, Keres 5 in pol Capablanca 4 in pol, Botvinnik 3 in pol (1) dr. Aljehin 3 (2), Reshevsky 3 (1), dr. Euwe 2 in pol, Flohr 2.

devala, da še bolj razširi svoje trge in inozemstvu za svoje gospodarske proizvode. Glede narodne obrambe je dr. Kjusejjan izjavil, da bo Bolgarija svojo vojsko najmodernejše opremila in da bo podpirala stremljenja svojih vojskovedov. Na koncu je izjavil, da bo nadaljevala svojo politiko gradnje cest in železniških prog, kakor tudi izboljšanje higieničkih ustavov v državi. Izrazil je upanje, da bo pri teh svojih naporih našla podporo v narodnem sobranju, pa tudi s strani vsega bolgarskega naroda.

Po govoru predsednika je govorilo osem narodnih poslancev, nato pa je sobranje z večino glasov izreklo vladu zaupnico.

„Svoboda“ pod Madžari

Praga, 18. nov. e. »Česko Slovo« poroča o krvavem dogodku med madžarsko okupacijo v Kekebuto v južni Slovaški. Tam je namreč kolonija Čehov in Slovakov, med katerimi je največ bivših legionarjev. Madžari so takoj po okupaciji mnogo oseb aretrirali in štiri znane nacionaliste, med temi enega Čeha in enega Slovaka, obesili.

CURIH, 18. novembra. Beograd 10.—, Pariz 11.675, London 20.845, New York 442.50, Bruselj 74.85, Milan 23.30, Amsterdam 240.70, Berlin 177.25, Praga 15.15.

